

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. כל שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו כהנים בעורה שנאמר עולת איש
עולה שעלתה לאיש.....2.....
- ב. עולה שנשחטה שלא לשמה אף על פי שלא עלתה לבעלים עורה לכהנים.....2.....
- ג. אחד עולת האיש ואחד עולת האשה עורותיהן לכהנים.....2.....
- ד. עורות קדשים קלים לבעלים עורות קדשי קדשים לכהנים.....2.....
- ה. עולת איש פרט לעולת הקדש ... פרט לעולת גרים ... פרט למתפיים
עולה לבדק הבית.....3.....
- ו. זה מדרש דרש יהוידע הכהן אשם הוא אשם אשם לה' כל שבא משום
הטאת ומשום אשם ילקח בו עולות הבשר לשם עורה לכהנים.....4.....
- ז. המקדיש נכסיו והיו בהן בהמות הראויות לגבי מזבח זכרים ונקבות
...זכרים ימכרו לצורכי עולות נקבות ימכרו לצורכי זבחי שלמים ודמיהן יפלו עם
שאר נכסים לבדק הבית.....5.....
- ח. פרט לעולת גרים ... פרט לגר שמת ואין לו יורשים ... עולת גרים נשים
ועבדים מנין ת"ל עור העולה ריבה.....7.....
- ט. פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין הן ועורותיהן [נשרפין] עמהן.....7.....
- י. פרט למבול יום (ומחוסר כיפורים) ואונן שיכול לא יזכו בבשר שהוא
לאכילה יזכו בעור שאינו לאכילה ת"ל לו יהיה פרט למחוסר כיפורים וטבול יום
ואונן 8
- יא. ונאמר באשם לו יהיה מה להלן עצמותיו מותרין אף כאן עצמותיו מותרין ...9.....
- יב. כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם להפשיטן אין עורותיהן לכהנים
לאחר הפשיטן עורותיהן לכהנים ... שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה שיאותו
הכהנים בעורו ... אלא יצא לבית השריפה.....10.....
- יג. שאין הפשט קודם זריקה.....10.....

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

דף קג.

א. כל שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו כהנים בעורה שנאמר עולת איש עולה שעלתה לאיש

כל עולה שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו הכהנים בעורה שנאמר (ויקרא ז פסוק ח) עלת איש עולה שעלתה לאיש.

לפיכך כל קדשי הקדשים¹ שאירע בהן פיסול קודם הפשט² אין עורותיהן לכהנים, והרי העור כבשר וישרף הכל, וכן זבח שהופשט ונמצא טריפה או שנפסל במחשבת הזמן או במחשבת המקום, הואיל ולא נרצה הזבח ישרף העור בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים, אולם הקרבן שנפסל אחר שהופשט העור לכהנים או לבעליו כקדשים קלים.

ב. עולה שנשחטה שלא לשמה אף על פי שלא עלתה לבעלים עורה לכהנים

אם נעשה³ במחשבת שינוי השם, אף על פי שלא עלה לבעלים הואיל ונרצה הרי העור לכהנים או לבעליו.

ג. אחד עולת האיש ואחד עולת האשה עורותיהן לכהנים

אחד עולת איש⁴ או אשה, עורותיהן לכהנים לא נאמר (שם) עלת איש אלא להוציא ההקדש, כמו שיבואר להלן.

ד. עורות קדשים קלים לבעלים עורות קדשי קדשים לכהנים

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה כ רמב"ם ובהלכות פסולי המוקדשין פרק יט הלכה ט

² כמו שיבואר להלן עמוד ב והוא דעת רבי שרבינו פסק כמותו. הר המוריה

³ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין שם

⁴ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות שם הלכה כא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַלְכַתָּא לְמִשְׁיַחַא בְּרַף הַיּוֹמִי

מִסְכַּת זְבַחִים

כל עורות⁵ קדשי הקדשים לכהנים בין בקרבנות צבור⁶ בין בקרבנות יחיד שנאמר (שם) עֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב לִפְנֵיהֶן לֹא יִהְיֶה⁷, כל העורות מחלקין אותן אנשי משמר ביניהן מערב שבת לערב שבת. אבל עורות קדשים קלים לבעלים

ה. עולת איש פרט לעולת הקדש ... פרט לעולת גרים ... פרט למתפיש עולה לבדק הבית

המתפיש עולתו⁸ לבדק הבית, וכן המקדיש נכסיו והיו בהן זכרים, שדינן שיקרבו עולות⁹, אין עורותיהן לכהנים שנאמר עלת איש פרט לעולת הקדש¹⁰, אלא ימכרו העורות ויפלו לבדק הבית.

⁵ שם הלכה יט ב

⁶ דאף דמותרות לנדבת צבור אזלי מ"מ העורות לכהנים

⁷ להלן דרשינן וכן ומדרשו בתורת כהנים (פרק ט ב) אין לי אלא עולה, עורות קדשי קדשים מנין, תלמוד לומר אשר הקריב. או יכול שאני מרבה עורות קדשים קלים, תלמוד לומר עולה, מה עולה מיוחדת קדשי קדשים יצאו קדשים קלים. ועיין רמב"ן ויקרא פרק ז פסוק ח (פרשת צו) שהביא ועל דרך הפשט, לא הוצרך לומר כן בחטאת ואשם שהם מתנות הכהונה והכהנים זוכים בבשר וזוכים בעור, אבל בעולה הוצרך לומר שיזכו בעור. וזהו מדרשו של רבי שאמר, כל עצמנו לא הוצרכנו אלא לעור העולה שבכל מקום העור מהלך אחר הבשר, בתורת כהנים (פרק ט ד) ובזבחים (קג ב):

⁸ רמב"ם שם הלכה כא

⁹ דברי רבינו ז"ל מתמיהין שהוא פסק בפ"ה מהל' ערכין וחרמין הלכה ז שכתב שם או שהקדיש נכסיו סתם וכו' זכרים ימכרו לצרכי עולות ויקריבו אותם עולות כו' והיינו כר"א בסוגיין ויש לו טעם נכון מפני שר"ע סבר כמותו שם במשנה בפ"ד דשקלים וכן פסק שם רבינו ז"ל בפירוש המשנה וכאן שכתב שיקרבו עולות היינו כר' יהושע דפליג אדר"א ואפי' לר' יהושע דאמר אדם חולק הקדשו ה"מ בשר אבל עור תפיש, וא"כ איך פסק כאן הפך ממה שפסק שם וצ"ע. לח"מ שם. לכאורה אפ"ל דכאן נמי ס"ל כר"א ומאי דכתב והיה בהן זכרים שדינן שיקרבו עולות היינו לר"א שהן ימכרו לצרכי עולות וקמ"ל דעורותיהם לבדה"ב ואף הקונה אותם להקריב מ"מ אותו העור שייך לבדה"ב ולא לכהנים. אבל זה אינו דא"כ למה לא כתב ג"כ בנקבות דג"כ דינא הכי דימכרו לצרכי זבחי שלמים והעורות יהיו לבדה"ב. ועוד הא בש"ס אוקימנא דאתי כר' יהושע מבואר מזה דלר"א הקונה אותו משלם דמיו לבדה"ב והרי הוא כשאר עולה דעורו לכהנים. ואולי ט"ס הוא כרבינו כאן וצ"ל המקדיש עדרו והי' בהן זכרים ופסק כרב. איני י"ל דכאן צ"ל וכן המקדיש נכסיו סתם והתם בהל' ערכין וחרמין צ"ל המקדיש את בהמתו לבדה"ב או שהקדיש את נכסיו לבדה"ב. וצע"ג בזה והי' יאיר עיני... הר המוריה ¹⁰ ודע דבתוספתא זבחים פי"א איתא וז"ל עולת הקדש אין עורה לכהנים דברי ר' יהודה וחכ"א עורה לכהנים ר' יוסי ב"ר יהודה מוסיף אף של גרים ושל נשים ושל עבדים שנאמר עולת איש פרט לאלו אמרו לו והלא כבר נאמר עור העולה אשר הקריב לכהן לו תהיה א"כ למה נאמר עולת איש אלא עולה שעלתה לאיש עורה לכהנים ושלא עלתה לאיש אין עורה לכהנים עכ"ל ולכאורה משמע קצת דהלכה כחכמים אבל י"ל כיון דבש"ס לא נזכר דברי חכמים ואמוראי שקלי ומרי בדברי ר"י משמע דהלכה כוותיה. הר המוריה שם. ועיין אבא"ז ונראה דהרמב"ם אינו מפרש כפירש"י אלא דמה דאמר בגמ' ואפי' לר' יהושע הוא כפשטיה דלא מיבעי לר' אליעזר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ו. זה מדרש דרש יהודע הכהן אשם הוא אשם אשם לה' כל שבא משום חטאת ומשום אשם ילקח בו עולות הבשר לשם עורה לכהנים

מותר קיני זבים¹¹, קיני זבות, קיני יולדות, חטאות¹² ואשמות, מותריהם יפלו לנדבה ויקרבו עולות, מותר עולה לעולה, מותר שלמים לשלמים, מותר מנחה למנחה, מותר פסח לשלמים.

וכבר התבאר במסכת כתובות דף קו: ובמסכת שבועות דף יב: שמותר¹³ תרומת הלשכה, מה שנשאר מהג' קופות בניסן בסוף השנה ששוב אין מקריבין מהן אלא מתרומה חדשה, וכן מותר שירי הלשכה לאחר שעשו בה כל צרכי העיר וכדומה ונותר מעות¹⁴, לוקחין בו זכרים, ויקרבו כולן עולות שתנאי בית דין הוא על כל המותרות שיקרבו עולת בהמה, שהרי לצורך קרבנות הופרש.

דאין אדם חולק הקדשו וההקדש הוא לבדה"ב דודאי מידרש קרא דעולת איש פרט לעולת הקדש על מקדיש נכסיו והיו בהן זכרים שימכרו לצרכי עולות דא"צ לפדות אלא הבשר והעור נשאר לבדה"ב אלא דאפי' לר' יהושע דאדם חולק הקדשו והקדש בע"ה אינו לבדה"ב אלא למזבח ה"מ בשר אבל עור תפיס הקדשו לבדה"ב וראיתי אח"כ במל"מ בפ"ה מהל' ערכין שצ"ל לדברי הקרבן חגיגה סי' ע"ב ועיינתי בדבריו ומצאתי שכתב כן בדעת הרמב"ם. אכן אכתי צריך ביאור דעכ"פ איך אפשר למכרן לחייבי עולות ונאמר דאין פודין מבדה"ב אלא הבשר והעור נשאר של בדה"ב דהא החייב עולה ואמר הרי עלי עולה יש בדבריו להביא עולה שלימה שיהיו כל הקרבן שלו הבשר עם העור ויהי' הבשר למזבח והעור לכהנים וא"כ דין זה אפשר רק באומר הרי עלי עולה בחייה וכדמוקים הגמ' בתמורה ד' י"א ע"ב באומר רגלה של זו עולה שתימכר לצרכי עולות דפריך בגמ' והא קא מייתי בהמה מחוסרת אבר ומשני באומר הרי עלי עולה בחייה, והרמב"ם הרי סתם דבריו ומשמע דאפשר למכרן לחייבי עולות שנדרו עולה בסתם ואיך פוטרינן עצמן במה שיקריבו עולה שהעור אינו שלהם ולא תתקיים בהעולה דיני עולה שהעור לכהנים, ועיין זבח תודה מה שפי' בזה.

¹¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ה הלכה ט

¹² במה דברים אמורים שמותר חטאת לנדבה, בחטאת קבועה, אבל מי שהוא חייב בקרבן עולה ויורד שהפריש מעות לחטאת בהמה והעני, מביא תחתיהם עוף ומחללן על העוף ויהנה מהם, וכן אם הפריש דמי העוף והעני, מביא תחתיהם עשירית האיפה ויחלל המעות עליה ויהנה בהם. שם ברמב"ם

¹³ רמב"ם הלכות שקלים פרק ד הלכה ט

¹⁴ [רא"ש וכו"ה בשטמ"ק כתובות ק"ו ב' בשם רש"י במהדו"ק.]

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת זבחים

ואלו העולות הבאין ממותר השקלים הם הנקראים קיין למזבח¹⁵, ומקריבין אותן כשהמזבח בטל מנדרים ונדבות¹⁶, כדי שלא יהא המזבח בטל אפי' שעה אחת, ונמצא שלחן הרב ריקם¹⁷.

י"א¹⁸ שמותר שירי הלשכה משאירין וממתניין להם עד שיצטרכו לצרכי העיר. וי"א¹⁹ דמותר תרומת הלשכה היו עושין ממנה רקועי פחים ציפוי לבית קה"ק שמחפין בהן הרצפה והכתלים.

ואינו לוקח²⁰ אלא עולת בהמה. אבל לא עולת העוף שאין בקרבנות הצבור עוף.

אולם י"א²¹ שאם מטמא מקדש הפריש עוף לעולתו והעשיר, אותו העוף הולך לקיין המזבח, מכיון שכבר יש העוף יכול לעשות ממנו קיין למזבח. וי"א²² שהולכת לנדבת יחיד עבור הבעלים.

ז. המקדיש נכסיו והיו בהן בהמות הראויות לגבי מזבח זכרים ונקבות... זכרים ימכרו לצורכי עולות נקבות ימכרו לצורכי זבחי שלמים ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית

¹⁵ כאדם שמביא בקינוח סעודה מיני מתיקה והוא לשון קיין כדכתיב הלחם והקיין לאכול הנערים. רש"י כאן
¹⁶ רש"י בכתובות ק"ו ב' ורבנו כ' בפיה"מ בשקלים פירות הקיין כלומר התאנים והענבים שקוצין ומייבשין אותן דרך בנ"א לאכול מהן הרבה נוסף על סעודתן ולפיכך נקראו הקרבנות שמקריבין ע"ג המזבח נוסף על החובה קיין המזבח.

¹⁷ [שטמ"ק בכתובות שם בשם רש"י במהדו"ק.

¹⁸ מאירי פ"ד דשקלים בשם רבותיו וכ"כ בכתובות.

¹⁹ מאירי שם וכ"כ בכתובות ק"ו ב' וכ"ד רש"י בשבועות י"ד ב' ורש"י בכתובות ק"ו ב' והרא"ש ע"י הזו"א פרה סי' ג' סקי"א.

²⁰ וכן הדין במה בכתב הרמב"ם הלכות כלי המקדש פרק ז הלכה יג שמשלשים יום לשלשים יום פוסקין שער היין והסולת עם הממונה על הנסכים אם הוקרו נסכים מספק להן כמו שפסקו עמו, ואם הוולו מספק להן כשער הזול, והשכר שמשכר ההקדש בשערים אלו הוא הנקרא מותר נסכים ולוקחין בו עולות לקיין המזבח ואין מקיצין את המזבח בעולות עוף שאין בקרבנות הציבור עוף. ועיין רמב"ם הלכות שקלים פרק ד הלכה ב
²¹ תוס' שם.

²² תו' ביומא מ"א:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כבר התבאר במסכת בבא בתרא דף קנא. שהמקדיש את²³ בהמתו סתם, או שהקדיש את נכסיו סתם, רואין כל בהמה תמימה הראויה להקריב על גבי המזבח, זכרים ימכרו לצרכי עולות ויקריבו אותן עולות, והנקבות ימכרו לצרכי שלמים ויקריבו אותן שלמים, והדמים יפלו לבדק הבית שסתם הקדשות לבדק הבית, ועל זה נאמר (ויקרא כז פרק ט) וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָן לַיהוָה כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוָה קָדֵשׁ כְּלוּמַר כֹּל הָרְאוּי לְקָרְבַן עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ יִקָּרֵב²⁴.

הקדיש נכסיו סתם²⁵ והיו בהן יינות ושמנים וסלתות ועופות הראויין ליקרב על גבי המזבח, ימכרו לצרכי אותו המין, ויקריבו אותן, והדמים ילקח בהן זכרים ויקריבו עולות.

ומפני מה יקריבו דמי אלו עולות, ודמי הבהמה התמימה יפלו לבדק הבית, לפי שהבהמה הקדושה למזבח אם נפל בה מום יש לה פדיון כמו שיתבאר והסלת והיין והשמן והעופות שנפסלו, אין להן פדיון²⁶, שנאמר (שם פסוק יא) וְהֶעֱמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לְפָנַי חַכְהֵן, כל שישנו בכלל העמדה והערכה יש להן פדיון, וכל שאינו בכלל העמדה והערכה אין לה פדיון²⁷.

²³ רמב"ם הלכות ערכין וחרמין פרק ה הלכה ז

²⁴ אבל באמת לא מצאתי דרשא זו בשום מקום, ולכן נראה דהרמב"ם בחכמתו הגדולה אסמכה מעצמו על פסוק זה לאסמכתא בעלמא, ולהדיא תניא בתמורה [ז' ב] דכתיב: ושור ושה שרוע וקלוש נדבה תעשה אותו, כלומר נדבה לבדק הבית מפני שהיא אינה ראויה למזבח שהרי יש בה מום ודרשינן אותו תעשה נדבה ואי אתה עושה תמימה נדבה לבדק הבית, מכאן אמרו המתפוס תמימים לבדק הבית עובר בעשה דלאו הבא מכלל עשה עשה, ומניין אף בלא תעשה שנאמר: וידבר ד' אל משה לאמר – לאו אמור ע"ש, ומניין אם עבר והקדיש תמימה לבדק הבית מה שעשה עשוי, וכיצד יעשה תניא בשלהי תמורה: המתפוס תמימין לבדק הבית כשהן נפדין אינן נפדין אלא למזבח שכל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח לעולם ודמי הפדיון יפלו לבדק הבית והיא קריבה למזבח. ערוך השולחן העתיד הלכות ערכין וחרמין סימן לח סעיף ה – ז יד

²⁵ רמב"ם שם הלכה ח ט

²⁶ ובראב"ד שם השיג לא ידעתי היאך מספיק זה הטעם לסברתו והלא בכל מקום נפדין הן ואם במקדיש נכסיו סתם סובר כר' אליעזר כמ"ש למעלה אין זה הטעם מספיק למה לא יפלו הדמים לבדק הבית, ואני אומר דר' אליעזר ששנה זו המשנה ס"ל כר' יהושע דאמר הכל קרב עולה ואפי' דמי הנקבות ומשום הכי דמים אלו יקריבו עולות, וא"ת עופות למה לא יקריבו עצמן עולות משום דכתיב בבקר לא עופות והכי איתא בשקלים ירושלמי ועיין לח"מ שכתב אפשר לפרש דה"ק אלא מ"מ כיון דאתה מצריך למכרן ולהביא בדמיהן עולות ואין אתה אומר שיקריבן עכ"פ העופות עולות מ"מ פדיון מקרי ולכך פירש טעם אחר ולפי טעמו אתו שפיר שפירש משום דמעטיה קרא בבקר.

²⁷ והרמב"ם ז"ל הסביר טעמא דקרא, דבשלמא בהמה שיש לה פדיון לכן כי אמרינן שיפלו דמיהן לבדק הבית נעשו כמצוותן שהרי חלה קדושה על פדיונם כפדיונם דעלמא, אבל דברים שאין להם פדיון ומעולם לא יארע

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

ח. פרט לעולת גרים ... פרט לגר שמת ואין לו יורשים ... עולת גרים נשים ועבדים מניין ת"ל עור העולה ריבה

ולא רק עולת איש²⁸ או אשה אלא אף עור עולת עכו"ם²⁹ או עבד וכל שכן גר אפילו אם מת ואין לו יורשים, עורותיהן לכהנים.

דף קג:

ט. פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין הן ועורותיהן [נשרפין] עמהן

שיפדום ויפלו דמיהם לבדק הבית א"כ אם נאמר שדמיהם יפלו לבדק הבית הרי לא נעשה כמצוותן ולפיכך אמרה תורה שיקריבו מהן עולות, וגם מקורו של הטעם איתא בירושלמי שם. ערוך השולחן העתיד שם יז, ובמרכבת המשנה שם ביאר וכוונת רבנו דהנך שאין לקדושת הגוף שלהן פדיון אפי' הקדישן לבדק הבית ופדאן לא פקע שם קה"ג מהדמים שהרי הדמים נתפסין והבהמה בדמיון בעל מום לפי שאין גופו קדוש למזבח.²⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות שם הלכה כא

²⁹ בגמ' כתוב גר במקום מ"ש בספרי רבינו עכו"ם. וגירסת רבינו נראית נכונה דלגירסת גמרא דידן קשה מאי קא משמע לן דמהיכא תיסק אדעתין לפלוני בין גר לישראל. כס"מ שם,

ועיין בצאן קדשים שהביא בשם ברכת הזבח שתמה על מרן וכתב עוד עליו ושרא לי' מאריה דהא איצטרך להשמיענו שפיר ולאפוקי מדר' יוסי ב"ר יהודה דס"ל פרט לעולת גרים והיינו גר שמת ואין לו יורשים יעו"ש ועיין מה שכתב עליו הצאן קדשים. ועיין מעשה רקח שתי' י"ל דכיון דברייתא קתני סתמא אף את"ל דמשמעו שאפילו שמת יותר מסתבר כותי מגר דכותי ודאי דאין לו יורשים מקרי דאין אבות לגוי והוי רבותא דאפ"ה עורותיהם לכהנים דאילו גר סתמא הרי הוא איש גמור ויותר שייכות יש לו עם ישראל טפי מגוי גמור וזה לא הוי רבותא וזה קשה עוד למה שסיים הרב לדברי רבינו דכ"ש גר דהא האי טעמא גופא הרי סיוע לדברי מרן ז"ל ודו"ק ודע בדפוס חדש מצאתי בדברי הברייתא כתוב נוסח אחר כותים כדברי מרן ז"ל. ועיין הר המוריה שכתב והנה מהתוספתא זבחים פי"א דאיתא וז"ל עולת הקדש אין עורה לכהנים דברי ר' יהודה וחכ"א עורה לכהנים ר' יוסי ב"ר יהודה מוסיף אף של גרים ושל נשים ושל עבדים שנאמר עולת איש פרט לאלו אמרו לו וכו' עכ"ל הנ"ל מבואר דהך ברייתא לא ס"ל כר' יהודה ולא כר"י ב"ר יהודה. והנה לר"י בר"י ס"ל דעולת איש אתי למעוטי כל הנך היינו עולת גרים נשים ועבדים וחכמים ס"ל דעור העולה מרבה הכל עולת גר שמת ואין לו יורשים ועולת נשים ועבדים וס"ל דעולת איש אינו ממעט מי שאינו איש רק אתי לאפוקי מי שלא עלתה לאיש. ורבינו ס"ל נמי בהתוספתא וס"ל להלכה כר' יהודה דעולת הקדש ממעט שפיר מעולת איש לפי דשקלו וטרו אמוראי אליביה דברי חכמים החולקין עליו לא הובאו בהדיא בש"ס לכן פסק הלכתא כוותיה אבל בעולת גר לא ס"ל כר"י בר"י לכן לא חשב זה רבינו כלל דמהיכא תיתי נמעט זה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסכת זבחים

הטאות הנשרפות³⁰ אין מפשיטין אותם כלל וכבר התבאר במסכת יומא דף סז: – סח: ולעיל דף מז: שחטאות הנשרפות, נאמר בהם (ויקרא טז פסוק כז) וְאֵת פֶּרֶת הַחֲטָאֹת וְאֵת שְׁעִיר הַחֲטָאֹת אֲשֶׁר הוּבֵא אֶת דָּמָם לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ יוֹצִיא אֶל מַחוּץ לַמִּחְנֶה וְשָׂרְפוּ בְּאֵשׁ אֶת עֲרֹתָם וְאֶת בְּשָׂרָם וְאֶת פְּרָשָׁם, ולכן צריכין להיות שלימים מחדך בשרן חתיכות גדולות מעורות זו בזו כמין קליעה ואינו מפרק אותן³¹ שכך טוב יותר להוליכן כמין מקלעות, ומוציא שאריתן חוץ לעיר לבית השריפה ומנתחין אותן שם כנתחי העולה אך משאירים אותם בעורן, ושורפין אותן שם בבית הדשן.

י. פרט לטבול יום (ומחוסר כיפורים) ואונן שיכול לא יזנו בבשר שהוא לאכילה יזנו בעור שאינו לאכילה ת"ל לו יהיה פרט למחוסר כיפורים וטבול יום ואונן

כבר התבאר לעיל דף צח: שכל הראוי לאכילת³² הקדשים בשעת הקרבן חולק לאכול, וכל מי שאינו ראוי לאכול בשעת העבודה אף על פי שהוא ראוי לעבודה, והרי הוא ראוי לאכול לערב אינו חולק כדי להניח חלקו לערב. כיצד טבול יום ומחוסר כפורים והאונן ביום הקבורה בין כהן גדול בין כהן הדיוט אין חולקין לאכול לערב.

³⁰ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה יח

³¹ עיין מים חיים שהקשה הרי בש"ם (דף ס"ח.) מבואר דבשעת הוצאתן צריך שיהיה שלם רק בשעת שריפה בנתחין. וברמב"ם משמע דמיד בשעת הוצאתן לבית השריפה היו מנתחין. וצ"ל שלא היו מפרידים לגמרי עד אה"כ. אבל ברש"י לא משמע כן. פתח הבית אמנם צ"ע דבמעשה הקרבנות פרק ז הלכה ב כתב רבינו "וכיצד מעשה הטאות הנשרפות, שוחט וזורק דם כמו שביארנו, ואחר כך קורעם ומוציא האימורים ונותנן בכלי ומולחן וזורקן על גבי האש, ומוציא שאריתן חוץ לעיר, ומנתחין אותן שם כנתחי העולה בעורן, ושורפין אותן שם בבית הדשן" הרי שהניתוח אחר הוצאתן ואולי יש לחלק בין פר ושעיר של יום הכפורים לפר ושעיר של ציבור וכה"ג שהורו וצע"ג. ונלענ"ד שכאן היה חותכן חתיכות גדולות כדי שיהו מעורין זה בזה כקליעה אך לא היה מנתח ולאחר שהוציאם היה מנתחם כאברי העולה. ומדוייק לשון הרמב"ם שכאן כתב חותכם ושם כתב מנתחם. ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות עבודת יום הכיפורים סימן קסא סעיף טו וז"ל "ולכן צריכין להיות שלימים ובמקום שריפתן יחתכום לגמרי וכמו שביאר בפ"י ממעה"ק ומ"מ מחתכן ומעורות דטוב יותר להוליכן כמין מקלעות". וכ"כ תפארת ישראל – הלכתא גבירתא מסכת יומא פרק ו משנה ג

³² רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה יט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

וכל שאין לו חלק³³ בבשר אין לו חלק בעורות, אפילו טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים³⁴ אינו חולק בבשר שנאמר (שם פסוק לג) המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק תימין למנה, עד שיהיה טהור וראוי לעבודה משעת זריקה עד אחר הקטר חלבים.

יא. ונאמר באשם לו יהיה מה להלן עצמותיו מותרין אף כאן עצמותיו מותרין

כבר התבאר לעיל דף צח. שהעצמות הנשארות³⁵ מן הקרבן הנאכל שאין בהם שום דבר ראוי לאכילה, מותרות, ועושה אדם מהם כל כלים שירצה³⁶.

³³ שם הלכה כא

³⁴ להלן ק"ב וז"ל הא טהור בשעת זריקת דמים וטמא בשעת הקטר חלבים חולק מתניתין דלא כאבא שאול דתניא אבא שאול אומר לעולם אינו אוכל עד שיהא טהור משעת זריקה עד שעת הקטר חלבים דאמר קרא המקריב את דם השלמים ואת החלב דאפילו הקטר נמי בעי עד כאן לשון הש"ס ומבואר דרבינו ס"ל כאבא שאול וא"כ הו"ל לכתוב רבותא יותר דאפילו טהור בשעת זריקה וטמא בשעת הקטר אינו חולק אבל י"ל בפשיטות כיון שסיים בהדיא כן אינו הוישש לטעות משא"כ דהמשנה לא סיים את דברי אבא שאול אלמא דס"ל כת"ק (ועוד י"ל דרבינו היה בגירסתו במשנה פסוק הכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה וכמש"כ התוס' צ"ט א' ד"ה אינו וכו' יעו"ש והאי קרא דהמקריב את דם השלמים וכו' מיבעי ליה לכל כהן שאינו מודה בעבודה יעו"ש ברש"י ותוס' אבל רבינו מייתי להך קרא דאבא שאול אי"כ ליכא למיחש לטעות) ואי לא מסתפינא אמינא להגיה שכצ"ל וטהור בשעת הקטר חלבים או טהור בשעת זריקה וטמא בשעת הקטר אינו חולק בבשר וכו' ועיי"ש ברע"ב משמע דא"צ להגה"ה יעו"ש היטיב וק"ל. הר המוריה שם

³⁵ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה י

³⁶ אני שמעתי שהרי נאכל לכהנים ונותר בעצמות לא שייך אלא בדבר הנאכל. אף כל ואפילו עולה ומיבעיא לי הא נמי מהטאת הוה מצי יליף ונראה בעיני דמלו יהיה יתירא נפקא ליה באשם דכתיב ביה לכהן לו יהיה עכ"ל. כתב הר"י קורקוס ז"ל כתב רבינו הנשארות כלומר שאין בהם שום דבר ראוי לאכילה דתנן בתרומות פרק י"א עצמות קדשים בזמן שמכנסן אסורות ואם השליכן מותרות ומיירי ביש עליהם קצת בשר ולכן אם מחשיבן אסורות ואין מותר אלא נשארות שאינו מחשיבן ולא מצניען כ"כ תוספות שם עכ"ל. כס"מ שם. אבל א"צ לזה די"ל דרבינו ס"ל כמש"כ הר"ש בתרומות פ"א מ"ה בשם הירושלמי וכן ברא"ש דשם מיירי בעצמות הנאכלות כמו ראשי כנפים והסחוסין יעו"ש וי"ל דמיירי בזה האופן היינו שנשארות ואין נאכלות והם העצמות הקשים. ודע כי המשנה דתרומות לא הובאת כלל ברבינו ואולי כוונתו העצמות הנשארות שלא הכניסן רק שאירן והוי כאילו השליכן וצ"ע בזה איך היתה כוונתו. הר המוריה שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

אך אם ראויים במקצת לאכילה כגון הסחוסין, אם הכהן רוצה בהם הרי הם כבשר הקדשים³⁷, ואם הפקירם או השליכם³⁸ דינם כעצמות ומותרים.

יב. כל הקדשים שאירע בהן פסול קודם להפשיטן אין עורותיהן לכהנים לאחר הפשיטן עורותיהן לכהנים ... שהמפשיט את הבכור ונמצא טריפה שיאותו הכהנים בעורו ... אלא יצא לבית השריפה

כל עולה שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו הכהנים בעורה שנאמר (ויקרא ז פסוק ח) **עֵלֶת אִישׁ עוֹלָה שְׁעִלְתָּהּ לְאִישׁ.**

לפיכך כל קדשי הקדשים³⁹ שאירע בהן פיסול קודם הפשיטן אין עורותיהן לכהנים, והרי העור כבשר וישרף הכל, וכן זבח שהופשט ונמצא טריפה או שנפסל במחשבת הזמן או במחשבת המקום, הואיל ולא נרצה הזבח ישרף העור בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים,

אולם הקרבן שנפסל אחר שהופשט העור לכהנים או לבעליו כקדשים קלים.

ודין בכור שנמצא טרפה יבואר להלן דף קד. בעוה"ת.

יג. שאין הפשט קודם זריקה

כל הזבחים מקטירין⁴⁰ אימוריהן על גבי המזבח, אחר שזורקין הדם תחילה וכל הזבחים מפשיטין אותן ואחר כך מוציאים את אימוריהן, ואין מפשיטין

³⁷ וק"ל, דהא משנה מפורשת היא בפסחים ד' פ"ד דכל הנאכל בשור הגדול יאכל בגדי הרך וראשי כנפים והסחוסין, הרי להדיא דהוּו בשר גמור דיוצאין בהן משום מצות אכילת קרבן פסח, ואין חילוק בין מכנסן או אינו מכנסן. וע"כ מוכח מזה כשיטת הרמב"ם בפ"י מה' קרבן פסח ה"ח, דמפרש להמשנה הנ"ל לענין שבירת העצם, דראשי כנפים והסחוסין מותר לאכלן ואין בזה משום שבירת העצם; אבל מ"מ אין להם דין בשר ואין נמנין עליהן בפסח. וע"כ לענין איסור נותר, דוקא כשמכנסן אסורין אבל אם השליכן מותרין. והראב"ד השינו שם בזה וגם רש"י שם לא פי' כן, אבל מהירושלמי הוה ראי' מוכחת לפי הרמב"ם. תורת זרעים שם.

³⁸ וכיון דמשליכן במל שם אוכל מינייהו. העמק שאלה פרשת מטות שאילתא קלו

³⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה כ רמב"ם ובהלכות פסולי המוקדשין פרק יט הלכה ט

⁴⁰ רמב"ם שם הלכה יח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

אותן עד שיזרק הדם⁴¹. אולם זבח שהופשט קודם זריקה אינו פוסל. ואפי' נפסל בשר קודם זריקה, זריקה מרצה על העור לבדו ושייך לכהנים⁴².

חוי' מחטאות הנשרפות שאין מפשיטין אותם כלל כמו שהתבאר, נמצאת אומר זורק תחילה ואח"כ מפשיט וקורע ומוציא האימורין ומקטיר.

⁴¹ מפני שאסור לשהות הדם כ"כ.

⁴² כס"מ שם. ובתורת הקדשים סב. אות צ

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

